

Konsultacje społeczne

Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego

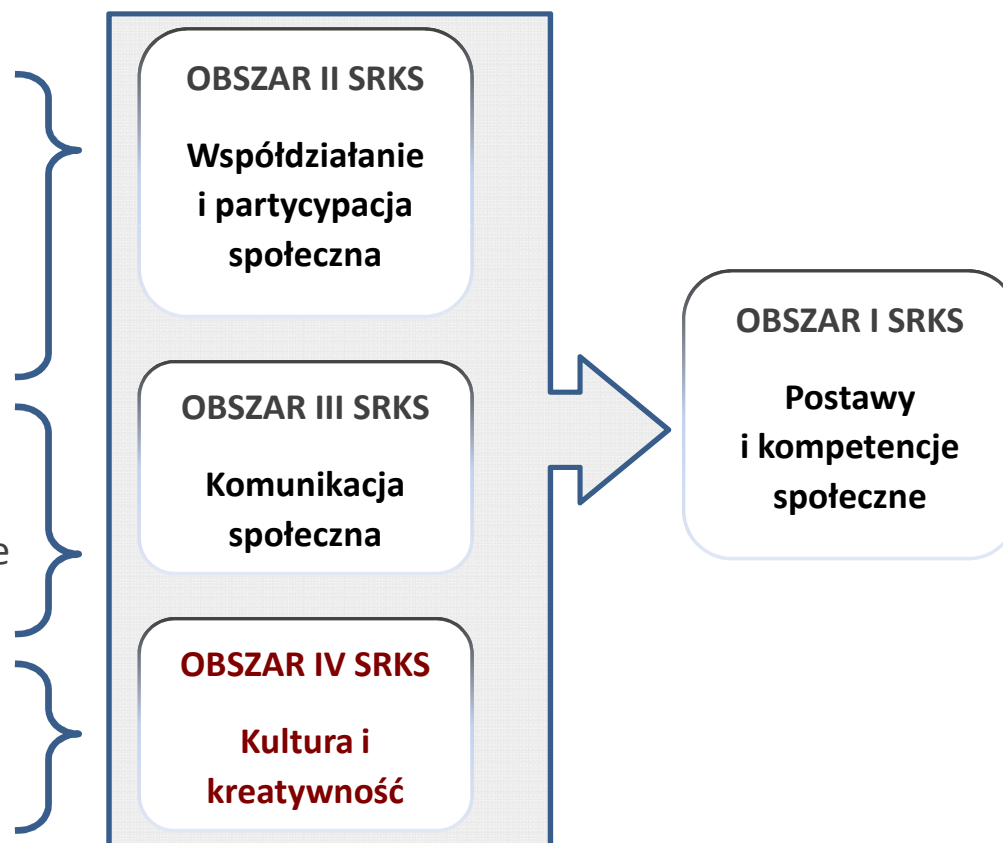
2011-2020 ■

10 maja 2011 r.

Zadania SRKS zostały zarysowane
w Planie uporządkowania strategii
rozwoju:

- a) zaufanie do instytucji publicznych;
- b) instytucje społeczeństwa obywatelskiego;
- c) konsultacje społeczne – legitymacja i akceptacja społeczna działań;
- d) kształtowanie postaw obywatelskich;
- e) media i polityka audiowizualna;
- f) technologie informacyjne i komunikacyjne – w promowaniu postaw obywatelskich.
- a) potencjał kreatywny i kulturowy;

Prezentacja czwartego celu operacyjnego:
rozwój i efektywne wykorzystanie potencjału
kulturowego i kreatywnego

Dlaczego kultura i kreatywność?

KULTURA a rozwój i jakość kapitału społecznego:

- **potencjał kulturowy** determinuje sposoby podejmowania decyzji, umożliwia atmosferę otwartości i wzajemnego zaufania,

za raportem *Polska 2030. Wyzwania rozwojowe*

Tezy przyjęte w SRKS:

- kultura **warunkuje zachowania i postawy,**
- **ustanawia kody i sposoby komunikowania** oraz organizacji społeczeństwa,
- stanowi zasób materialnych i niematerialnych dóbr, które stanowią **fundament tożsamości** - poddawany jednocześnie nieustającym procesom reinterpretacji i tworzenia nowych obiektów kulturowych (artystycznych, architektonicznych, symbolicznych itp.).

Dlaczego kultura i kreatywność?

KREATYWNOŚĆ, a rozwój i jakość kapitału społecznego:

- **potencjał kreatywny** wpływa na rozwój społeczny i gospodarczy

za raportem *Polska 2030. Wyzwania rozwojowe*

Tezy przyjęte w SRKS:

- kreatywność, to przynależna jednostkom i grupom społecznym zdolność do generowania oryginalnych pomysłów, twórczego myślenia, modyfikowania i wytwarzania nowych praktyk społecznych,
- **potencjał kreatywny nie jest przypisany do jakiegokolwiek sfery życia** (np. sztuki, nauki czy technologii), jednak o kreatywności mówi się przeważnie w kontekście sztuki, czy sfery kultury

Dlaczego kultura i kreatywność?

KULTURA I KREATYWNOŚĆ
nierozzerwalnie powiązane

decydują o warunkach powstania nowych, ale akceptowanych i uznawanych społecznie, rzeczy. Kreatywność jest wzmacniana w otoczeniu sprzyjających relacji społecznych, dla których podstawę stanowi kultura

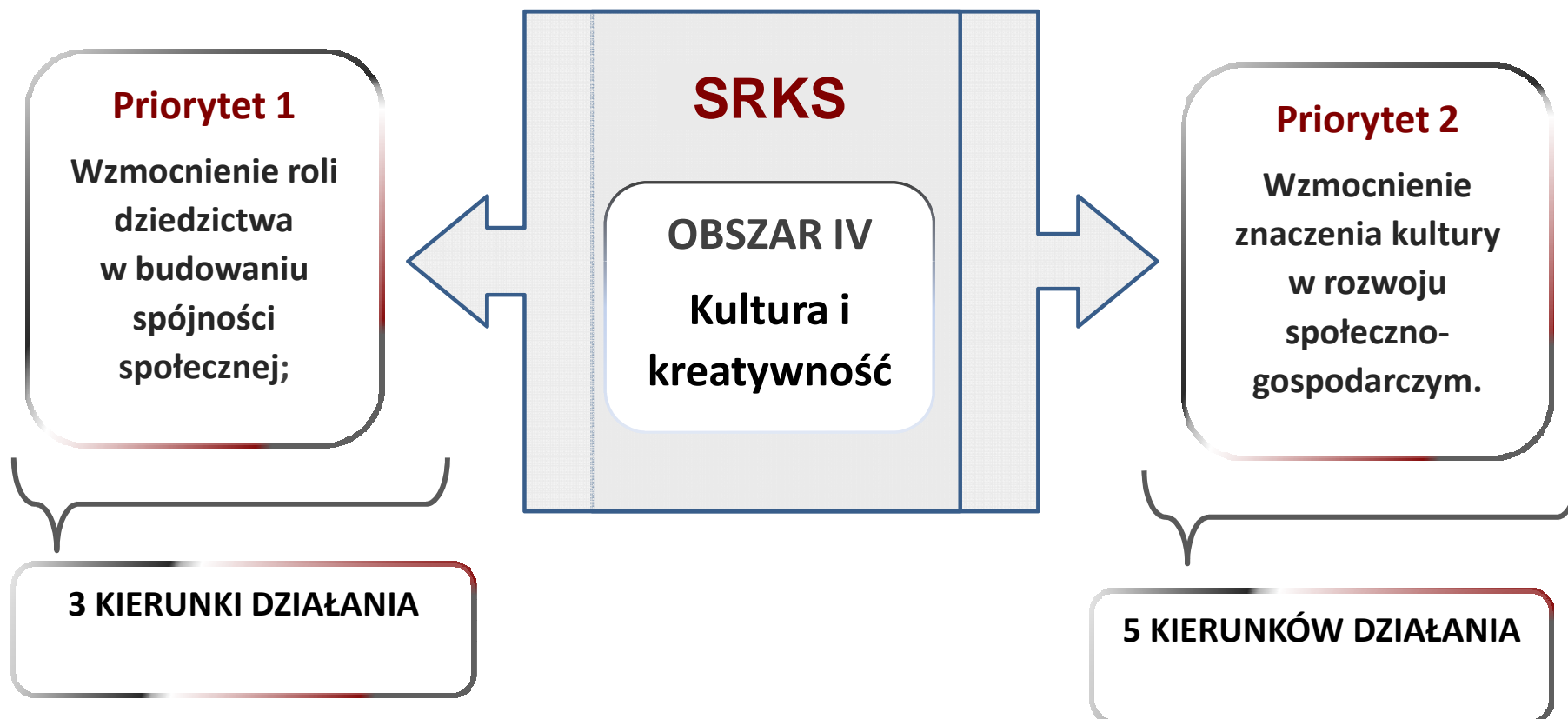
Źródło: *The Impact of Culture on Creativity*, KEA European Affairs 2009

Dlaczego kultura i kreatywność?

Tak rozumiana rola kultury i kreatywności wpisuje się bezpośrednio w przyjętą definicję kapitału społecznego i zadania SRKS do 2020 r.

Kapitał społeczny – to, wynikająca z zaufania oraz obowiązujących norm i wzorów postępowania, zdolność obywateli do mobilizacji i łączenia zasobów, która sprzyja kreatywności oraz wzmacnia wolę współpracy i porozumienia w osiągnięciu wspólnych celów.

Obszar IV SRKS - Rozwój i efektywne wykorzystanie potencjału kulturowego i kreatywnego

ZNACZENIE dziedzictwa w budowaniu spójności społecznej

Dziedzictwo kulturowe – jako zasób umożliwiający budowanie i utrwalanie wspólnej tożsamości, a także rozwijanie potencjału kreatywnego – **jest kluczowym elementem potencjału kulturowego.**

Priorytet strategii 4.1. Wzmocnienie roli dziedzictwa w budowaniu spójności społecznej, obejmuje następujące kierunki działania:

- 4.1.1.** Tworzenie warunków dla wzmocnienia tożsamości oraz upowszechniania dorobku kultury na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym;
- 4.1.2** Ochrona i zachowanie dziedzictwa kulturowego oraz krajobrazu kulturowego i przyrodniczego;
- 4.1.3** Digitalizacja, cyfrowa rekonstrukcja i udostępnianie dziedzictwa kulturowego.

ZNACZENIE dziedzictwa w budowaniu spójności społecznej

Udział sektora kultury i kreatywności w gospodarce Polski jest podobny do udziałów, jaki mają sektory kultury krajów o podobnym poziomie rozwoju (1,2%PKB). Jednak zróżnicowane **lokalnie nakłady na kulturę oznaczają wolniejsze wyrównywanie kompetencji kulturowych** i mniejszą szansę na zrównoważony rozwój kraju.

Priorytet strategii 4.2. Wzmocnienie znaczenia kultury w rozwoju społeczno-gospodarczym, obejmuje następujące kierunki działania:

4.2.1. Zwiększenie udziału podmiotów kultury w życiu społeczno-gospodarczym;

4.2.2. Rozwój infrastruktury kultury i zwiększenie efektywności działania instytucji kultury;

4.2.3. Rozwój systemu wsparcia dla sektora kreatywnego oraz wspieranie przedsiębiorczości w kulturze;

4.2.4. Rozwój kształcenia artystycznego i systemu wspierania talentów;

4.2.5. Wzmocnienie promocji kultury polskiej w kraju i za granicą.

Priorytet 4.1.

Wzmocnienie roli dziedzictwa w budowaniu spójności społecznej

Kierunek działania 4.1.1.: Tworzenie warunków dla wzmocniania tożsamości oraz upowszechniania dorobku kultury na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym.

Przykładowe zadania:

- wspieranie działań dotyczących kultywowania tradycji oraz rozwijania nowych umiejętności i praktyk w oparciu o zasoby dziedzictwa kulturowego;
(kategoria – finansowe, typ – granty celowe , kategoria – koordynacyjne, typ – informacyjno - edukacyjne)
- wspieranie działań dotyczących dialogu międzykulturowego i międzypokoleniowego
(kategoria – finansowe, typ – granty celowe , kategoria – koordynacyjne, typ – informacyjno - edukacyjne)
- poprawa dostępu do zasobów dziedzictwa (działania infrastrukturalne, e-galerie, e-muzea);
(kategoria – finansowe, typ – granty inwestycyjne)
- budowanie kompetencji oraz wspieranie różnych form aktywności kulturalnej - uczestnictwa w kulturze (m.in.: Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa na lata 2011-2020, programy grantowe)
(kategoria – finansowe, typ – granty celowe)

Priorytet 4.1.

Wzmocnienie roli dziedzictwa w budowaniu spójności społecznej

Kierunek działania 4.1.2.: Ochrona i zachowanie dziedzictwa kulturowego oraz krajobrazu kulturowego i przyrodniczego

Przykładowe zadania:

- wspieranie działań służących ochronie i zachowaniu dziedzictwa kulturowego;
(kategoria – regulacyjne, typ – legislacyjne)
- wzmocnianie postrzegania dziedzictwa i krajobrazu w kategoriach dobra wspólnego i potencjału rozwojowego;
(kategoria – koordynacyjne, typ – informacyjno - edukacyjne)
- opracowanie wytycznych służących uwzględnianiu ochrony krajobrazu kulturowego i przyrodniczego w planowaniu strategicznym i operacyjnym (plany zagospodarowania przestrzennego)
(kategoria – regulacyjne, typ – nadzorcze)
- wspieranie rozwoju turystyki kulturowej oraz tworzenia nowych produktów turystycznych
(kategoria – finansowe, typ – granty celowe)

Priorytet 4.1.

Wzmocnienie roli dziedzictwa w budowaniu spójności społecznej

Kierunek działania 4.1.3.: Digitalizacja, cyfrowa rekonstrukcja i udostępnianie dziedzictwa kulturowego

Przykładowe zadania:

- wzmocnienie procesu digitalizacji zasobów oraz ujednolicanie standardów i zasad udostępniania;
(kategoria – regulacyjne, typ – nadzorcze)
- wspieranie procesu digitalizacji zasobów dziedzictwa kulturowego i dostępu do niego, w tym znoszenia barier dla osób niepełnosprawnych), udostępniania na portalach krajowych i międzynarodowych (np. Europeana)
(kategoria – finansowe, typ – granty celowe)
- opracowanie i wdrożenie regulacji prawnych dotyczących narodowego zasobu audiowizualnego, w tym stworzenie systemu archiwizowania i udostępniania zasobów dziedzictwa audiowizualnego i audialnego, w tym treści „digital born”, (ustawa o narodowym zasobie archiwalnym);
(kategoria – regulacyjne, typ – legislacyjne)
- opracowanie i wdrożenie mechanizmów wsparcia partnerskich projektów badawczych B+R dotyczących digitalizacji i udostępniania zasobów kultury;
(kategoria – finansowe, typ – granty celowe , kategoria – koordynacyjne, typ – informacyjno - edukacyjne)

Priorytet 4.2.

Wzmocnienie znaczenia kultury w rozwoju społeczno - gospodarczym

Kierunek działania 4.2.1.: Zwiększenie udziału podmiotów kultury w życiu społeczno – gospodarczym

Przykładowe zadania:

- poprawa dostępu do kultury i wspieranie różnorodności działań kulturalnych i artystycznych;
(kategoria – finansowe, typ – granty celowe)
- wspieranie działań na rzecz rozwoju i modernizacji infrastruktury kultury, w tym wspieranie przekształcenia placówek świadczących powszechny dostęp do kultury w miejsca spotkań i dialogu
(kategoria – finansowe, typ – granty celowe)
- wspieranie i promocja współpracy podmiotów kultury i edukacji artystycznej w ramach Partnerstwa Publiczno-Prywatnego (PPP) i Partnerstwa Publiczno-Społecznego (PPS);
(kategoria – regulacyjne, typ – legislacyjne)
- tworzenie mechanizmów sprzyjających rozwojowi sponsoringu w kulturze
(kategoria – regulacyjne, typ – legislacyjne)
- wspieranie i promowanie powstawania sieci i klastrów z udziałem instytucji kultury oraz podmiotów sektora pozarządowego i prywatnego;
(kategoria – finansowe, typ – granty celowe)

Priorytet 4.2.

Wzmocnienie znaczenia kultury w rozwoju społeczno - gospodarczym

Kierunek działania 4.2.2.: Rozwój infrastruktury kultury i zwiększenie efektywności działania instytucji kultury

Przykładowe zadania:

- budowa innowacyjnych instytucji kultury o charakterze edukacyjnym (m.in. realizacja programu WPR Kultura+)
(kategoria – regulacyjne, typ – nadzorcze)
- ustawa o Polskim Centrum Kinematografii
(kategoria – regulacyjne, typ – legislacyjne)
- wspieranie kształcenia kadr kultury, w tym menadżerów kultury (m.in. stypendia dot. zagranicznych studiów podyplomowych);
(kategoria – finansowe, typ – granty celowe)
- poprawa mechanizmów zarządzania w sektorze kultury (m.in. implementacja nowelizacji ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej);
(kategoria – regulacyjne, typ – legislacyjne)

Priorytet 4.2. Wzmocnienie znaczenia kultury w rozwoju społeczno-gospodarczym.

Kierunek działania 4.2.3.: Rozwój systemu wsparcia dla sektora kreatywnego oraz wspieranie przedsiębiorczości w kulturze

Przykładowe zadania:

- wypracowanie koncepcji wsparcia działań w obszarze kultury i kreatywności - dzieła eksperymentalne i nowatorskie (programy wsparcia, stypendia, zmiany podatkowe, klastry, inkubatory)
(kategoria – koordynacyjne, typ – programowe)
- utworzenie mechanizmów wsparcia dla projektów B+R i eksperymentalnych w dziedzinie przemysłów kultury i przemysłów kreatywnych;
(kategoria – finansowe, typ – granty celowe)
- wdrożenie systemu ulg podatkowych wspierających realizowanie produkcji audiowizualnej i filmowej (w tym koprodukcji) na terenie Polski,
(kategoria – regulacyjne, typ – legislacyjne)

Priorytet 4.2. Wzmocnienie znaczenia kultury w rozwoju społeczno-gospodarczym.

Kierunek działania 4.2.4.: Rozwój kształcenia artystycznego i systemu wspierania talentów

Przykładowe zadania:

- wypracowanie schematów i procedur współpracy szkół artystycznych, instytucji kultury i artystów ze szkołami powszechnymi i innymi podmiotami
(kategoria – regulacyjne, typ – nadzorcze)
- uruchomienie systemów wsparcia dla uczelni artystycznych na realizację specjalistycznych kierunków;
(kategoria – koordynacyjne, typ – programowe, kategoria – finansowe, typ – granty celowe)
- modernizacja systemu szkolnictwa artystycznego;
(kategoria – koordynacyjne, typ – programowe)
- poprawa warunków pracy i mobilności artystów, dydaktyków;
(kategoria – finansowe, typ – granty celowe)
- tworzenie warunków (finansowych, organizacyjnych i innych) dla realizacji dzieł eksperymentalnych i nowatorskich.
(kategoria – finansowe, typ – granty celowe)

Priorytet 4.2. Wzmocnienie znaczenia kultury w rozwoju społeczno-gospodarczym.

Kierunek działania 4.2.5.: Wzmocnienie promocji kultury polskiej w kraju i za granicą

Przykładowe zadania:

- nowa ustawa o Instytucie Kultura Polska
(kategoria – regulacyjne, typ – legislacyjne)
- opracowanie i wdrożenie rozwiązań prawnych i systemowych w zakresie promocji kultury polskiej na świecie;
(kategoria – koordynacyjne, typ – programowe, kategoria – finansowe, typ – granty celowe)
- opracowanie i wdrożenie systemu produkcji treści dotyczących kultury i historii polskiej na potrzeby portali internetowych i medialnych usług audiowizualnych;
(kategoria – koordynacyjne, typ – programowe, kategoria – finansowe, typ – granty celowe)

Kluczowi odbiorcy działań planowanych w ramach Celu 4:

- szeroko rozumiani odbiorcy oferty kulturalnej,
- instytucje kultury,
- organizacje obywatelskie,
- podmioty prywatne działające w obszarze kultury lub przemysłów kultury i przemysłów kreatywnych;
- studenci i absolwenci kierunków artystycznych;
- pracownicy sektora kultury;

Realizacja Celu 4 Strategii przyczyni się do:

- zmniejszenia dysproporcji w dostępie do kultury oraz zasobów dziedzictwa kulturowego (w tym również poprzez digitalizację),
- wzrostu uczestnictwa w kulturze oraz aktywności kulturalnej,
- rozwoju systemu ochrony zabytków w Polsce,
- poprawy wizerunku Polski za granicą poprzez promocję polskiego dorobku kulturowego,
- rozwoju przemysłów kultury i przemysłów kreatywnych;

Konsultacje społeczne

Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego

2011-2020 ■

Dziękuję za uwagę

dr Zina Jarmoszuk

Dyrektor Departamentu Mecenatu Państwa
Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
